

Monika Štefancová

1. Čo je LETS

local exchange and trading system

zakladané najčastejšie ľuďmi, ktorí majú čas, ale málo národnej meny na uspokojenie svojich požiadaviek

Na začiatku majú všetci na svojom účte nulu, potreba zadĺžiť sa na vytvorenie kúpnej sily.

Výmena tovarov a služieb

Lets= miestny výmenný obchodný systém, dá sa charakterizovať ako nezisková organizácia, ktorá umožňuje členom výmenu služieb a tovarov za použitia alternatívnej meny

Znaky: vlastné platidlo/často so zvláštnymi názvami/ a vedie sa evidencia všetkých trasakcií

2. História vzniku

Predtým, než sa stali peniaze dostupné naozaj všade, vidiecki ľudia časť svojho času venovali susedskej výpomoci, čo sa až tak nelíšilo od dnešného bankového systému. Sociálne väzby boli natoľko vyvinuté, že ak človek pomohol susedovi, mohol si byť istý, že sa mu pomoc v potrebnú chvíľu vráti. Mal ju teda u suseda „uloženú“. Takto to bolo ako so službami, tak aj s tovarom.

1. LETS vzniká na začiatku 80.rokov minulého storočia v Britskej Kolumbii/Kanadská provincia/ ako reakcia na nezamestnanosť kvôli zrušeniu miestnej leteckej základne

3. Motivácia vzniku dnes

Motivácia vzniku: **kríza**-nedostatok obeživa, hospodárske osamostatnenie regiónu, **regionálny prospech**/nedá sa na tom zbohatnúť/, **sociálna roľa**- prestíž regiónu, že má svoju menu, pocit spolupatričnosti

4. Princípy

Ceny služieb/aj napriek tomu, že cena služby je taká, že na nej poskytovateľ nezbohatne, musí byť kvalitná, aby odberateľ uprednostnil ju pred službou mimo systém/

Konsenzus/dodržovanie pravidiel LETS/

Transparentnosť/ každý člen môže kontrolovať stav účtu ktoréhokoľvek iného člena, takáto spoločenská kontrola odrádza od zneužitia systému jednotlivcami/

Rovnocennosť/hodnota miestneho platidla je ekvivalentná národnej mene, aby neboli problémy s prepočtami a účtovníctvom, či následným danením/

Neexistencia úroku/ani kladného, ani záporného podľa stavu účtu. Miestna mena je prostriedok výmeny. Nie je možný finančný zisk

5. Dôležité časti LETS

Miestna mena/najčastejšie vo forme šekov ako bezhotovostný styk

Aktuálne adresáre členov /spolu s tým, čo ponúkajú, alebo o ktoré sa zaujímajú, vydávané pravidelne vo forme podobnej ako zlaté stránky, náklady na tvorbu sú kryté z členských poplatkov, alebo z poplatkov za transakcie/

Správca systému /alebo podľa veľkosti LETS celá organizačná štruktúra administratívnych pracovníkov LETS

6. Platidlo

Peniaze vytvorené dohodou medzi 2 stranami v tzv. „**mutual credit system**“/uchovávajú hodnotu, alebo len merajú hodnotu transakcií

nie je založený na žiadnej komodite. Menu/platidlo/ si vytvárajú sami používatelia

Hodnota platidla je najčastejšie ekvivalentom národnej meny.

vypisujú sa spravidla **šeky**, ktoré sa posielajú účtovníkovi daného systému, ktorý zaznamenáva zmeny na účtoch. V **Argentíne** sa nepoužívajú šeky, ale žetóny /vydávané bankou v systéme/, ktorých účelom je odstránenie účtovníctva spojeného so šekmi.

V **Nemecku** sa používajú zápisníky. Každý člen systému dostane svoj, kde si zaznamenáva transakcie. Teda ak vykoná službu pre niekoho, zapíše si to do svojho zápisníka, ale aj ten, kto službu prijíma si zmenu zaznamenáva. Zápisníky sa na konci roka menia za nové a záznamy zo starých sa kontrolujú komisiou.

Dania sa transakcie, ktoré by sa danili pri použití národnej meny. Preto sa transakcie uskutočňujú sčasti v miestnej a sčasti v národnej mene.

7. Výhody a nevýhody

Výhody:

ekonomické

Rozvoj miestnej ekonomiky

Poskytnutie okamžitého bezplatného úveru

Možnosť kupovať a predávať aj tam, kde by k tomu nebol dostatočný objem peňazí v obehu

Sociálne

rozšírenie kontaktov

pomáha jednotlivcom objaviť, zdokonaľiť svoje schopnosti

Nevýhody:

Ekonomické

obmedzený rozsah služieb a produktov

zložitý na prevod malej sumy

len regionálne použitie

nie je tlak na členov so záporným účtom /často sa používa stanovenie max. výšky dlhu, alebo časový limit (do roka splatiť zápornú čiastku v národnej mene)

dane sa odvádzajú v národnej mene

Neslúži ako dobrý uchovávateľ hodnôt, pretože si nikto nemôže byť istý, či bude systém ešte o pár rokov fungovať. V banke sa neúročí, ale nehrozí ani inflácia

Nie je možnosť investovať v takom spektre ako s národnou menou.

Sociálne

počiatočná nedôvera členov/v prvých rokoch fungovania je málo členov a tí, ktorí zarábajú miestnu menu, ju nemajú kde utrátiť./